

gjort ved den tyske Marks Fald, faaet en saadan Skræk i Kroppen for at ligge med Penge, at de tidt optræder som stærke Konkurrenter, naar der er Tale om at stikke Penge i Jord, og køber til Priser, som der ikke er nogen Fornuft i, bare for at faa deres Penge anbragt i Jord. Saadan er Forholdet paa enkelte Steder. Ikke desto mindre har jeg ubetinget Ret i, at den almindelige Opfattelse i den sønderjydske Befolkning af Udstykningsspørgsmaalet er meget velvillig, og den vil jeg nødig have ødelagt af Tvangsbestemmelser, der kunde føre til den modsatte Opfattelse i Befolkningen. For øvrigt er jeg aldeles uenig med den højtærede Landbrugsminister i, at man i al Almindelighed kan regulere Jordprisen i et Land derigennem, at man tvinger visse Under-saatter bort fra Muligheden for at kunne komme i Besiddelse af Jord. Jeg tror, at Jordpriserne i alt væsentligt bestemmes af helt andre Ting. Man kan maaske sige, at i ganske enkelte Tilfælde kan en Husmand faa et Stykke Jord billigere, hvis hans Nabo, en Gaardmand, der maaske er mere kapitalstærk end han, ikke kan byde paa det samme Stykke Jord. Men at Jordpriserne i al Almindelighed skulde være afhængige af en Lovgivning, der fører til Forfordeling — eller det modsatte — af visse Befolkningskredse, tror jeg ikke paa.

Landbrugsministeren (Bording): Det ærede Medlem havde faaet den Opfattelse af mine Udtalelser, at jeg nok vilde tro, der kunde ske mig noget menneskeligt. Ja, det kan jo ske for enhver. Selv om man haaber at leve nogen Tid, ved man jo, den Tid kan komme, da det er forbi. Det er derfor ganske naturligt, at jeg er forberedt paa, at en anden skal overtage Pladsen efter mig.

Det forekom mig, at det ærede Medlem indrømmede, at Jordpriserne i Sønderjylland hørte til de højeste i Landet. Jeg er glad ved at høre denne Udtalelse, thi det har ogsaa været min Erfaring, og jeg er glad ved at høre det ærede Medlem indrømme, at det er rigtigt, fordi der overfor mig i det andet høje Ting er fremsat Udtalelser fra Sønderjylland gaaende ud paa, at Jordpriserne dernede ikke var høje. Det har jeg ikke kunnet forstaa, da alle Erfaringer fra Jordlovsudvalget og Amtskommissionerne dernede gik ud paa, at Jordpriserne hørte til de højeste i Landet. Men det forekommer mig, at det ærede Medlems Betragtninger over Aarsagen til de høje Jordpriser ikke var rigtig konsekvente. Det ærede Medlem troede ikke, at Tilbud

og Efterspørgsel havde nogen Betydning for Jordpriserne. Det, der begrundet Modstanden imod, at man fra de store Brugs Side lægger mere ind under sig, er jo, at man vil undgaa, at Prisen paa Jord stiger. Herimod har det ærede Medlem gjort den Indvending, at det ikke havde nogen Betydning for Jordpriserne. I sin sidste Bemærkning sagde det ærede Medlem imidlertid, at Aarsagen til de høje Jordpriser i Sønderjylland var Valutaforholdene: man var blevet bange for sine Penge og ønskede derfor at købe Jord. Det er efter min Erfaring fuldkommen rigtigt, men det beviser jo netop, at naar der er stærk Efterspørgsel efter Jord, naar Folk ønsker at købe Jord, stiger Jordprisen. Det vil naturligvis ogsaa være Tilfældet, hvis man tillader alle Mennesker at købe Jord. Hvis man derimod indskrænker Købernes Antal, hvis man nægter større Jordbrugere Adgang til at købe Jord, vil Priserne ikke stige saa meget.

Frøkjær: Hvordan Jordpriserne er i Sønderjylland, skal jeg ikke udtale mig om, det kender jeg ikke, men jeg kender noget til Jordpriser i det gamle Danmark. Naar den højtærede Landbrugsminister stadig hævder, at det vil fordyre Jorden, hvis de Landmænd, der har over 4 Tønder Hartkorn, faar Lov til at købe Jord, maa jeg benægte Rigtigheden heraf, thi det er kun et begrænset Antal Landbrugere med over 4 Tønder Hartkorn, der kan købe Jord og lægge til deres Ejendomme, et ganske lille Antal, og det bestemmer ikke Jordprisen. Den bestemmes af, hvad der kan faas ud af Jorden. Jeg tror, at for Oprettelsen af smaa Landbrug er det ikke Jordprisen, der er det bestemmende — Jordprisen er ikke høj —, men det er Byggematerialerne, hvis Pris er høj, det kniber at faa bygget Huse paa disse Ejendomme og at faa sat Besætning ind. At Jordprisen skulde være saa høj, at man ikke kan faa oprettet smaa Landbrug, er sikkert ikke rigtigt. Naar man sætter Grænsen ved 4 Tønder Hartkorn, er det ogsaa en underlig Grænse, thi de, der har derunder: 3, 2 eller 1 Tønde Hartkorn, kan være lige saa kapitalstærke til at købe Jord, og de er jo mange, mange flere end de Landbrugere, der har over 4 Tønder Hartkorn. Jeg synes, at det er en daarlig Bestemmelse, den højtærede Landbrugsminister her har sat ind i Lovforslaget, og jeg haaber stadig, at vi maa kunne blive enige om Lovforslaget i den Skikkelse, det havde, da det blev fremsat af den foregaaende Landbrugsminister.